

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatvs De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

3. Absentibus siue iuste siue iniuste, vel etia[m] mortuis vel peste infectis pastore & obstetricie, an teneantur alij h[uiusm]odi pueros baptizare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

ex formula iuramenti illis præscripta.

a.1. Tim. 2.

Dices secundò: Obstetrix (*a*) mulier est, cui non licet vel os aperire in Ecclesia: male ergo illi officium spirituale baptizandi imponitur.

R. Non imponi simpliciter, sed in casu videlicet periculoso & difficilioris partus, cui facilirādo ex officio adesse tenet. Cum enim sāpe accidat, vt experīētia docet, ppter difficultatē partus periclitari salutem nonsolū corporis, sed & animæ ipsi⁹ prolis, nisi baptizet, & nullus fere præterobstetricem propter pudorē interēsse soleat, videretur prudenter factum, vt obstetrici in illo casu hoc officii demandatum sit.

Q V A E S T I O III.

Absentibus siue iuste siue iniuste, vel etiam mortuis vel peste infectis pastore & obstetricce, an teneantur alij huiusmodi pueros baptisare.

Quæstionis explicatio.

CVm sacramentum baptismi sit pueris ad salutem absolute & simpliciter necessarium, vt ante ostendimus, & ex altera parte fieri possit, vt pastor & obstetrix, qui ex lege iustitiae illud ministrare debent, pte in-

steinfiantur, vel etiam moriantur, vel alia ex causa absint: non immerito queritur, an præter pastores & obstetrices sint alii, qui quocunque modo obligentur ad ministrandum huiusmodi paruulis. Et nota, nō queri, an præter illos alii possint sacramentum hoc ministrare, hoc enim cum communis supponimus: sed querimus, an teneantur, & quo iure?

Responsio.

Absentibus pastore & obstetricie, alii omnes cōscii necessitatis, in qua puerpeste infectus consistit, tenentur, si non ex debito iustitiae, certè charitatis, pietatis, & misericordiae, etiam cum periculo vitæ, baptismum ministrare: Siquidem omnes tenentur in extrema necessitate spirituali proximo subuenire, etiam exponendo vitâ corporalem periculum, secundum omnes.

Dices: Si in extrema huiusmodi necessitatetenetur quilibet baptisimū ministrare, ergo licebit laico in præsentia parochi, diaconi vel subdiaconi baptizare, quod est contra communem Ecclesiæ praxin & reverentiam sacramentis debitam.

¶. Negando consequentiam, quia dum præsens est parochus, vel diaconus vel subdiaconus, puer non censetur in necessitate

K 3 respectu

150 DE NECES. ET MOD. MINIST.

respectu laici, quod bene notandum est in praxi: ad hoc enim, ut laicus dicatur teneri ad baptizandum huiusmodi puerum propter necessitatem, duo requiruntur, nimirum necessitas baptizandi, & necessitas ei⁹ qui ministraturus est sacramentum, scilicet ut non sit alius, qui possit illud conferre, & ad quē aliquo titulo magis spectet tale ministerium. Itaque si pastor sit præsens, qui possit & velit baptizare, non tenebitur simplex sacerdos, sicut nec sacerdote præsente diaconus, & sic consequenter, imo non licet eis, quia obligatio ministrandi baptismum in inferioribus parocco solū oritur propter veram necessitatem: Vera autem necessitas non constigit nisi ex utroque capite supra posito, scilicet ex penuria ministri, & periculo pueri baptizandi.

Dices 2. Quid si pastor nolit vel nō audeat baptismum ministrare, licebitne tunc laico in eius p̄sentia baptizare?

R. Nonsolum licebit, sed etiam tenebitur, quia iam est castus necessitatis: quid n̄ refert quod adsit sacerdos, si nō vult necessitati pueri subuenire? peccabit tamen parochus ministerium suum negando, tum contra reuerentiam sacramenti, tum contra sui muneric⁹ & officii debitum.

Dices 3. Quid si pastor non omnino ne-

get mi-

get ministeriū suum, sed tantum cedat iuri-
ficio, concedens alteri facultatē dandi ba-
ptismum, siue ex timore contagionis, siue
alia simili causa?

R. Non debet laicus nec quilibet aliis,
etiam si diaconus sit, usurpare tale munus si-
ne graui causa, quae necessitati æquiualeat,
quia solus sacerdos est per se institutus mi-
nister huius sacramenti, & non potest ipse
sua auctoritate hoc ministerium alteri de-
mandare.

Dices 4. Quale est peccatum, illo casu
ministrare?

R. Cum Dd. per se & seclusa ignorantia
esse mortale propter irreuerentiam maxi-
mam, quae fit ipsi sacramento.

Dixi (*per se & seclusa ignorantia*,) quia in
hoc casu illa facile interuenire potest, tum
factum iuris: facti quidem, quia saepe po-
test, & facile etiam sine culpa timeri peri-
culum vitae pueri, ubi non est, & accelerata
baptismus, non expectato conuenienter
ministro, sine vera necessitate, bona tamē
fide existimata, ex zelo charitatis: iuris au-
tem, quia licet hoc diuinum sit, non est
tamen tam clarum, quin possit facillime
à communi plebe inuincibiliter igno-
rari.

Dices 5. Incurruntne laici aliquā censu-

K 4 rara

152 DE NECES. ET MOD. MINIST.
ram, irrequisito pastore puerum talem ba-
ptizando?

R. Non incurtere, modò solemniter nō
a c. i. de cler. baptizent. Neque obstat, quod iure (*a*) ca-
nonico imponatur pœna irregularitatis ei-
niestrante,
qui baptizauerit non ordinatus, quia text⁹
ille intelligendus est de baptismo solemnii.
Ita ibi Gloff.

Dices sextò: Incurretnè quoque eā pœ-
nam simplex sacerdos, si baptismum mini-
stret, non requisito pastore?

R. Nequaquam, quia non est eis à iure
imposita,

Dices septimò: Incurruntne Religiosi?
R. non incurtere: neque obstat Clem-
tina prima de priuilegiis, quæ imponit ex-
comunicationis cenšuram Religiosis, mi-
nistrantibus sacramenta sine licentiapasto-
rum, quia non loquitur generaliter de sa-
cramentis, sed solum de extrema vñctione
eucharistia, & solemnitate matrimonii, &
quibusdam aliis casibus ibi expressis, extra

quos non est illa excommunicata-

b c. 15. dere-

gul. iur. in o.

tio extendēda, q̄a pœna ē,

odia (*b*) coarctan-

da sunt,

Q V A